

Rapport om IFRS-tillsynen för verksamhetsåret 2011

1 (5)

Rapport om IFRS-tillsynen för verksamhetsåret 2011

Verksamheten i de finländska börsnoterade bolagen präglades under slutet av 2011 av en tilltagande osäkerhet till följd av eurokrisen. Med anledning av eurokrisen tog också Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) under årets senare hälft ställning till banksektorns årsredovisning av placeringar i GIIPS-staternas statsobligationer och den information som ska ges om placeringarna. Eurokrisen avspeglades därmed i Finansinspektionens IFRS-tillsyn, där Finansinspektionen fäste särskild uppmärksamhet vid banksektorns finansieringsinstrument. Därigenom ville man upprätthålla tilltron till den finansiella informationen.

Finansinspektionen införde i IFRS-tillsynen granskningar av auktoriserade tillsynsobjekts IFRS-årsredovisningar. Under året granskades två bankers koncernbokslut för 2010, med fokus på tillsynen av nedskrivningsprocesserna för lån och fordringar utifrån IFRS-standarderna. Finansinspektionen uppmärksammade de två bankerna på omfattningen av instruktionerna för nedskrivningsprocesserna samt presentationen av tillräcklig finansiell information i årsredovisningen.

Eftersom marknadsvärdet för de finländska börsbolagen sjönk med ungefär en tredjedel under 2011, fokuserade Finansinspektionen även detta år IFRS-tillsynen på prövningen av nedskrivningsbehovet av goodwill. I enlighet med den tillsynspraxis som tillämpats redan i flera år riktades tillsynen till de bolag som uppvisade de högsta goodwillvärdena i euro och där goodwill står för en betydande del av eget kapital. Finansinspektionens mål är att utveckla nedskrivningsprocesserna i börsnoterade företag och därigenom förbättra kvaliteten och tillförlitligheten av boksluten.

Segmentrapportering är ett nytt fokusområde inom IFRS-tillsynen. Finansinspektionen observerade brister i definitionerna av rörelsesegmenten i enlighet med det standardenliga¹ tillvägagångssättet i två steg. Dessvärre kan detta tillvägagångssätt leda till att de segment som presenteras i årsredovisningen inte är förenliga med IFRS-standarderna. Också ESMA lyfte fram problempunkter i IFRS-standarderna som beror på både svagheter i själva standarden och brister i tillämpningen. ESMA:s mål är allt bättre samordnad tillämpning av IFRS-standarderna i Europa. Segmentrapporte-

ringen, som ger information om till exempel utvecklingen av företagets olika rörelsegränar eller geografiska sektorer, är sådan väsentlig finansiell information som påverkar investerarnas beslut.

Omfattningen och inriktningen av IFRS-tillsynen

Tabellen nedan beskriver omfattningen av IFRS-tillsynen per tillsynstyp 2011 och 2010.

Tillsynstyp	Antal tillsynsfall 2011	Antal tillsynsfall 2010
Full review, dvs. tillsyn av all bokslutsinformation	16	16
Tematisk tillsyn	4	26
Reaktiv tillsyn	8	13
Prospektgranskning	6	4
Totalt	34	59

Sammanlagt skickades 36 tillsynsbrev (51 brev 2010) till 16 bolag enligt riskbaserat urval. Inom den tematiska tillsynen skickades 7 brev (58 brev 2010).² Dessutom skickades 11 tillsynsbrev (27 brev 2010) med anledning av börsmeddelanden eller klagomål. Antalet klagomål ökade från året innan, medan den reaktiva tillsynen utifrån börsmeddelanden gick tillbaka. Personalbristen inom IFRS-tillsynen avspeglades i tillsynens omfattning under verksamhetsåret.

² Antalen brev som hänför sig till den tematiska tillsynen är inte jämförbara mellan åren, eftersom antalet beror på det valda temats omfattning och antalet valda bolag. År 2010 var antalet brev stort på grund av ett snävt begränsat tema och ett stort antal bolag.

¹ IFRS 8 *Rörelsesegment*

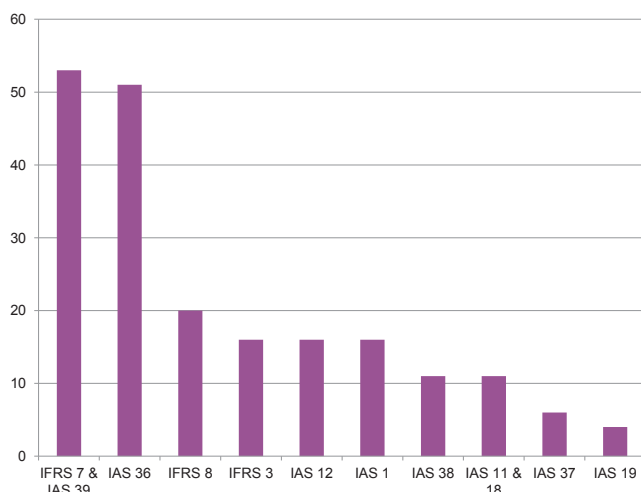

Rapport om IFRS-tillsynen för verksamhetsåret 2011

2 (5)

De IFRS-standarder som tillsynen av årsredovisningarna 2010 fokuserade på under verksamhetsåret 2011 framgår av tabellen nedan.

Inriktning av tillsynen per standard (antal frågor/observationer)

På grund av marknadsläget gällde största delen av observationerna tillämpningen av standarderna om finansiella instrument (IFRS 7 och IAS 39). Tillsynen av tillämpningen av standarden som rör nedskrivningar av tillgångar (IAS 36) var också omfattande, eftersom den tematiska tillsynen under året fokuserade på nedskrivningsprövningar av goodwill. Med tematisk tillsyn avses en noggrann genomgång av ett delområde i årsredovisningen, där bolagen får besvara ett stort antal detaljerade frågor. Tillsynsobservationer gjordes också i anslutning till följande standarder: segmentrapportering (IFRS 8), rörelseförvärv (IFRS 3), inkomstskatter (IAS 12), utformning av finansiella rapporter (IAS 1), immateriella tillgångar (IAS 38) och intäktsföring (IAS 11 och IAS 18).

Metoderna vid IFRS-tillsyn och åtgärder i bolagen till följd av tillsynsobservationerna

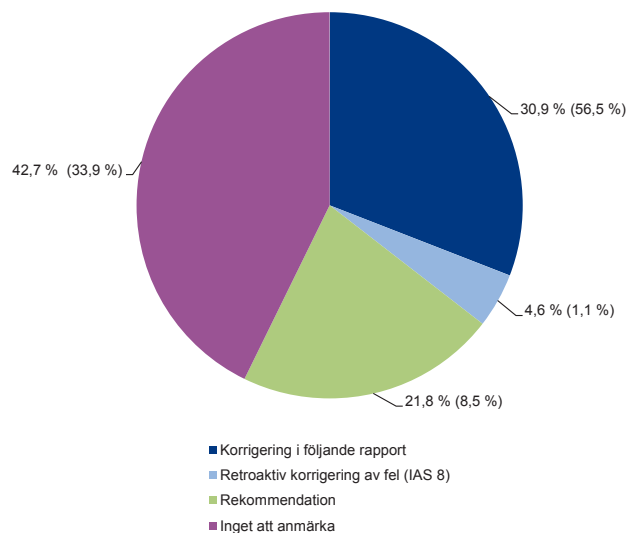
Arbetet med att vidareutveckla tillsynsprocesserna fortsatte under året. I tillsynsbreven fokuserade frågorna på områden som var betydande för årsredovisningen, och därför var antalet frågor per brev färre än under 2010. Mindre betydande observationer som man ville uppmärksamma bolagen på framfördes på tidigare års vis i bilaga till tillsynsbrevet. Bola-

gen får själv bedöma hur de beaktar dessa rutinobservationer i den egna rapporteringen.

Finansinspektionen införde inspektioner som en ny metod i IFRS-tillsynen av auktoriserade tillsynsobjekt som noteras på börsen. Inspektionerna genomförs enligt Finansinspektionens normala tillsynsprocess och de omfattar inspektioner i bolagen samt utarbetande av individuella inspektionsprogram. Till målen, innehållet och omfattningen avviker detta från revision av bokslut. Perspektivet i Finansinspektionens granskningar är bredare än det enskilda bolaget, vilket kan resultera i observationer om hela sektorn. Finansinspektionen utför inga nya revisioner.

I cirkeldiagrammet nedan illustreras fördelningen av de åtgärder som bolagen ålades utifrån enskilda observationer 2011 och 2010. Vissa observationer ledde till retroaktiv korrigering av redovisningsinformationen. I nästan en tredjedel av alla tillsynsobservationer uppmanade Finansinspektionen bolaget att hädanefter iaktta IFRS-standarderna i de finansiella rapporterna. En knapp fjärdedel av observationerna gällde rekommendationer om ökad informationsgivning. I de övriga fallen hade Finansinspektionen inget att anmärka.

Fördelningen av de åtgärder som bolagen ålades utifrån enskilda observationer 2011 och 2010

Rapport om IFRS-tillsynen för verksamhetsåret 2011

3 (5)

Information om resultaten av IFRS-tillsynen samt övrig kommunikation

I början av december arrangerade Finansinspektionen på brukligt vis två tillställningar om den finansiella rapporteringen i noterade bolag. I tillställningarna deltog sammanlagt ungefär 140 personer. Genom tillställningarna ville Finansinspektionen främst informera bolagen och revisorerna om observationerna från IFRS-tillsynen 2011, så att bolagen kan beakta Finansinspektionens anmärkningar i sina finansiella rapporter framöver.³ Det är också viktigt att sprida information om processen för IFRS-tillsynen, fokusområdena för IFRS-tillsynen 2012 och eventuella kommande förändringar.

Vid tillställningarna behandlades förutom IFRS-tillsynen även ESMA:s roll i tillsynen av årsredovisningar och informationsskyldigheten i övrigt samt aktuella frågor och tillsynsobservationer i anslutning till informationsskyldigheten enligt värdepappersmarknadslagen.

I nyhetsbrevet *Markkinat* publicerades under året sammanlagt nio artiklar om IFRS-tillsynen. Genom artiklarna ville man informera om IFRS-tillsynsverksamheten och tillsynsobservationerna. I artiklarna behandlades segmentrapportering, de nya standarderna för intäktsföring och leasingavtal, redovisningen av statsobligationer, väsentlig finansiell information, nya tillsynsbeslut av de europeiska myndigheterna för redovisningstillsyn och ESMA:s roll i revisionsfrågor. Ett närmare sammandrag av artiklarna finns i bilaga till föreliggande rapport.

Internationell verksamhet

Den internationella verksamheten fokuserade på frågor gällande finansiella instrument inom banksektorn. Finland deltog i beredningen av ESMA:s offentliga uttalanden om årsredovisningen av statsobligationer och noterna om dessa. ESMA publicerade i juli sitt första uttalande där man betonade vikten av tillräckliga noter.⁴ I det andra uttalandet, som publicerades i november, uppmanade ESMA till en

noggrann bedömning av behovet av nedskrivning av statsobligationer.⁵ Syftet med uttalandena är att harmonisera redovisningen av statsobligationer i IFRS-årsredovisningarna 2011.

Finlands representanter deltog i tillsynsmötena i ESMA:s arbetsgrupp EECS.⁶ Gruppen sammanträdde åtta gånger under året. EECS arbetar för att harmonisera redovisningstillsynsmyndigheternas metoder och IFRS-tillsynsbesluten gällande noterade bolag i Europa.

EECS upprätthåller en databas över redovisningstillsynsmyndigheternas enskilda tillsynsbeslut. Finland bidrog till databasen med ett beslut som gällde nedskrivningsprövning av goodwill. Dessutom tog Finland i EECS upp fyra tillsynsändanden som gällde följande IFRS-frågor:

- definitionen av kassagenererande enheter vid nedskrivningsprövning av goodwill
- fördelning av goodwill på såld verksamhet
- tillämpning av s.k. tainting rule på investeringar som hålls till förfall
- fastställande av högste verkställande beslutsfattare vid segmentrapportering.

År 2011 offentliggjorde ESMA det 10:e och 11:e utdraget ur databasen över tillsynsbeslut⁷. Besluten har offentliggjorts sedan 2007, till dags dato 119 beslut. Syftet med att offentliggöra besluten är att bidra till en enhetlig tillämpning av IFRS-standarderna och öka transparensen i tillsynen i Europa. År 2011 sammanfattade Finansinspektionen för första gången de väsentligaste nya tillsynsbesluten på finska. Sammanfattningarna publicerades i två *Markkinat*-nyhetsbrev under året.⁸ Finansinspektionen vill på detta sätt öka den allmänna kännedomen om de europeiska redovisningstillsynsmyndigheternas åtgärder.

3 Det material som presenterades på tillställningarna, liksom ett separat sammandrag av Finansinspektionens övriga IFRS-tillsynsobservationer 2011, finns (på finska) på Finansinspektionens webbplats på <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Listayhtiolle/IFRS/Julkaisut/Esitykset/Pages/Default.aspx>.

4 ESMA Statement on disclosures related to sovereign debt to be included in IFRS financial statements (28.7.2011)

5 ESMA issues a public statement on sovereign debt in IFRS financial statements (25.11.2011)

6 European Enforcers Coordination Sessions. I EECS diskuteras tillämpningsfrågor i IFRS-bokslut med avseende på dels de tekniska lösningarna för tillämpningen av standarderna, dels tillsynsåtgärderna.

7 Alla offentliggjorda beslut finns på Finansinspektionens webbplats på http://www.finanssivalvonta.fi/se/Noterade_bolag/IFRS/Publicerat/EECS/Pages/Default.aspx.

8 Markkinat 1/2011 och 3/2011.

Rapport om IFRS-tillsynen för verksamhetsåret 2011

4 (5)

På det europeiska planet deltog Finansinspektionen också i samrådsarbetet med värdepappersmarknads- och banktillsynsmyndigheterna och yttrade sig om IASB:s utkast till standarder. ESMA:s IFRS-grupp⁹ utarbetade strategiska riktlinjer enligt vilka samarbetet med investerare och analytiker ska fördjupas och samordnad tillämpning och tillsyn av kraven ska betonas i kommentarerna till IFRS-kraven.¹⁰

Finland deltog också i ESMA:s arbetsgrupp för väsentlig finansiell information. Arbetet resulterade i dokumentet *Considerations of Materiality in Financial Reporting* som sändes på remiss i slutet av året.¹¹ Med dokumentet ville man utifrån reglering och gängse praxis redogöra för vissa centrala principer som påverkar bedömningen av vad som är väsentlig information. Dokumentet presenterades för noterade bolag och intressenter vid informationstillställningen om den finansiella rapporteringen i noterade bolag som hölls i december. I januari arrangerades ytterligare en diskussionstillställning för revisionsammanslutningar och representanter för Arbets- och näringsministeriet.

Samarbete med revisionstillsynen

Finansinspektionen har deltagit i tillsynen över revisorerna via medlemskapet i Centralhandelskammarens revisionsnämnd (TILA). Samarbetet med TILA:s sekretariat som inleddes i slutet av 2010 fortsatte genom att Finansinspektionen och TILA i vissa fall riktade tillsynen till samma bokslut. Finansinspektionen bedömde utformningen och TILA revisionen av årsredovisningar. Syftet med samarbetet är att på finansmarknaden effektivisera myndighetstillsynen av finansiella rapporter och därigenom öka förtroendet för den finansiella rapporteringen.

Samarbetet kommer att intensifieras ytterligare då TILA breddar sin proaktiva tillsyn. Finansinspektionen strävar efter att informera de noterade bolagen om revisionstillsynen, eftersom denna är nära anknuten till bolagens finansiella rapportering överlag.

9 IFRS project group lyder under Corporate Reporting Standing Committee (CRSC). CRSC:s uppgifter omfattar redovisningsfrågor samt åtaganden som gäller revision och dataagring.

10 Markkinat 1/2012

11 Markkinat 4/2011

Samarbete med intressenter

Främjande av god bokföringssed enligt den nationella bokföringslagstiftningen skedde genom medverkan i Arbets- och näringsministeriets bokföringsnämnd (KILA).

European Financial Reporting Advisory Group¹² arrangerade i samarbete med Finansinspektionen, Arbets- och näringsministeriet och Finlands Näringsliv en utbildnings- och utfrågningstillställning i maj 2011. Temat för tillställningen var IASB:s utkast till nya standarder, speciellt standarderna för intäktsföring och leasingavtal. Vid tillställningen kunde de noterade bolagen höra sig för om i vilken grad IASB (och FASB)¹³ hade reviderat de ursprungliga utkasterna utifrån kommentarer. Dessutom gavs bolagen möjlighet att uttala sig om i vilken mån IASB:s (och FASB:s) beslut hade lindrat den oro som anknöt till de ursprungliga standardutkasterna. I utfrågningen deltog cirka 80 personer.

Upplysningar lämnas av

byråchef Tiina Visakorpi, telefon 010 831 5383 och ledande redovisningsexpert, IFRS Virpi Haaramo, telefon 010 831 5355.

12 EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) kommenterar IASB:s förslag till nya standarder, tolkningar och ändringar av dessa ur ett europeiskt perspektiv och bistår kommissionen som rådgivare i fråga om integreringen av de slutliga standarderna och tolkningarna i EU-lagstiftningen.

13 Financial Accounting Standards Board, regelgivande myndighet i USA.

Rapport om IFRS-tillsynen för verksamhetsåret 2011

5 (5)

Bilaga 1 Meddelanden från redovisningstillsynen 2011¹

Presentationer

- 12/2011 Möten för noterade bolag - Presentationsmaterial och Vissa observationer från IFRS-tillsynen 2011 (på finska)

Webbnyheter

- ESMA ger vägledning om harmoniserad årsredovisning av statsobligationer (33/2011, 1.12.2011)
- Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens rapport: Problempunkter vid tillämpningen av standarden för rörelsesegment (IFRS 8) (32/2011, 30.11.2011)
- Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten betonar publicerandet av statliga skuldinstrument i IFRS-bilagan (20/2011, 5.8.2011)

Nyhetsbrevet Markkinat och andra artiklar (på finska)

- Tilinpäätöstiedon olennaisuudesta – ESMA:n dokumentti konsultaatiolla (Markkinat 4/2011)
- ESMA ohjeistaa valtioiden velkakirjojen yhdenmukaista tilinpäätöskäsittelyä (Markkinat 4/2011)
- ESMA:n raportti segmenttiraportointia koskevan standardin (IFRS 8) soveltamisen ongelmakohtista (Markkinat 4/2011)
- Segmenttiraportointi Euroopan laajuisesti kiinnostuksen kohteena (Markkinat 3/2011)
- Euroopan tilinpäätösvalvojat julkaisseet uusia valvontapäätöksiä (Markkinat 3/2011)
- Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) tiedonanto IFRS-raportoinnissa annettavista tiedoista, jotka koskevat sijoituksia valtion velkakirjoihin (Markkinat 3/2011)
- EFRAGin tilaisuus uusista IFRS-standardeista: tulouttaminen ja vuokrasopimukset (Markkinat 2/2011), Tilaisuuden esitysmateriaali
- Euroopan finanssimarkkinoiden valvojat vaikuttamassa tilintarkastussäätelyyn (Markkinat 2/2011)
- Euroopan tilinpäätösvalvojat julkaisseet uusia valvontapäätöksiä – tiivistelmä nyt suomeksi (Markkinat 1/2011)

IFRS-rapporter

- Rapport om IFRS-tillsynen 2010

Beslut i EECS:s databas

- ESMA publishes 11th Extract from the EECS's database of enforcement (16.8.2011)
- ESMA publishes 10th extract from EECS's database of enforcement decisions (8.3.2011)

Meddelanden från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA)

- ESMA issues a public statement on sovereign debt in IFRS financial statements (25.11.2011)
- ESMA launches a consultation on the considerations of materiality in financial reporting (10.11.2011)
- ESMA publishes the Review of European enforcers on the implementation of IFRS 8 – Operating Segments (10.11.2011)
- ESMA publishes the Activity Report of IFRS enforcement in 2010 (21.10.2011)
- ESMA Statement on disclosures related to sovereign debt to be included in IFRS financial statements (28.7.2011)

¹ http://www.finanssivalvonta.fi/se/Noterade_bolag/IFRS/Publicerat/Pages/Default.aspx

